

***Az alapellátás és népegészségügy rendszerének
átfogó fejlesztése - népegészségügy helyi kapacitás
fejlesztése a mentális egészség területén***

EFOP-1.8.20-17

Egészségfejlesztési Iroda
Baktalórántháza

2019

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

A térség egészségi állapota

Az első helyen térségünkben a keringési rendszer betegségei állnak, ezek az összlakosság 24,4%-át érintik. A betegség okai a túlzott alkoholfogyasztás, a dohányzás, valamint a helytelen táplálkozás és életmód.

Megbetegedések típusa	Megbetegedések száma (fő)	A 18 év alattiak aránya az összes megbetegedéshez képest (%)	Betegek aránya az állandó lakosokhoz képest (%)
Csont- és izomrendszer	5.315	3,7	14,8
Sérülés, mérgezés	795	18,4	2,1
Légzőszervi	4.381	10,5	12,2
Keringési rendszer	8.741	3,2	24,4
Emésztőrendszer	2945	9,1	8,2
Fertőző és parazitás	69	-	0,1
Mentális- és viselkedészavar	704	12,1	1,8
Túlsúly	8.456	13,1	23,6
Alkoholizmus	3.508	-	9,7

A halálteki főcsoportok között a kistérségben második helyen a túlsúlyosság szerepel; az összes lakosság 23,6%-a szenvedett ebben a betegségben, 2005-ben. Harmadik helyen a csont- és izomrendszer betegségei

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

állnak, az összlakosság 14,8%-a szenved ilyen betegségekben. Ennek oka a mozgásszegény életmód és a helytelen táplálkozási szokások. A betegség ilyen aránya és iránya gyors beavatkozást igényel.

A krónikus stressz szintén hozzájárul a középkorú magyar férfiak rendkívül magas korai halálozási arányához. Ez azzal magyarázható, hogy a férfiak a nőknél kevésbé képesek megküzdeni a kiszámíthatatlanság, a bizonytalanság és a társadalmi-gazdasági lemaradás okozta terhekkkel.

A projekt indokolttsága

A járásban az **alacsony iskolai végzettség** magas aránya jelenik meg. A **Munkanélküliség 2,5-szerese az országosnak**, mely komoly rizikófaktort jelent a hangulatzavar és szorongásos betegségek kialakulásának szempontjából. A **roma etnikumúak magas aránya (10,16%)**, akik között jóval magasabb az önsértő magatartás aránya.

Emellett a demencia előfordulása az országos adatok közel négyszerese a járásban. Az alkoholaddikció az országos átlag háromszorosa.

Egyéb addikciós adatok a járásban(30eset/100000 lakos) jelentősen meghaladják az országos értéket (22 eset/100000 lakos).

A hangulatzavarok és szorongásos körképek diagnózisának előfordulása fekvőbeteg ellátó intézményekben majdnem 4-szerese az országos átlagnak.

Az öngyilkossági kísérletek száma az országosnál négyszer magasabb értéket jelez.

Ezek az információk felhívják a figyelmet arra, hogy beavatkozás szükséges.

A primer adatgyűjtés eredményei több problémakört tártak fel.

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Rangsor A megnevezett probléma

1. alacsony jövedelem, egzisztenciális nehézségek, szociális problémák
2. családi problémák, negatív szocializációs hatások
3. mozgásszegény életmód
4. a mentális betegségek elfogadottságának hiánya (szemben a szomatikus betegségekkel)
5. alkoholizmus

További feltárt problémakörök:

- a mentális betegség, mint stigma, előítéletesség a mentális betegségekkel kapcsolatban
- a mentális egészségre vonatkozó ismeretek, információk hiánya
- alacsony szintű egészségtudatosság
- egészségtelen táplálkozás
- dohányzás
- kábítószer-használat
- stressz
- szakemberhiány (pl. pszichológus, pszichiáter, gyermekpszichiáter, szociális munkás)
- hiányzó szolgáltatások (szakellátás)
- az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban információk hiánya
- a mentális egészséggel kapcsolatban prevenció elégtelensége
- hosszú várakozási idő
- helyben nem elérhetők a szolgáltatások, az egészségügyi ellátók felkeresése anyagilag megterhelő és/vagy megközelítésük nehéz
- képzések, továbbképzések szükségessége a mentális betegek ellátók számára, szupervízió

Szakmapolitikai háttér

Az OTTAWA CHARTA (WHO, 1986) öt pontban fejt ki a korszerű egészségfejlesztés főbb elveit és kulcsterületeit. Ezek a következők:

- az egészséget támogató társadalompolitika fejlesztése;
- az egészséget segítő környezeti feltételek kialakítása;
- közösségi cselekvés;
- az egészséges élet egyéni készségeinek erősítése;
- az egészségügyi ellátás megelőzési szerepének hangsúlyozása.

ALAPTÖRVÉNY

- Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez (XX. cikk (1) bekezdés). Az államnak olyan kedvező feltételeket kell teremtenie, amelyek biztosítják a lehetőséget az emberek számára, hogy egészséges életmódot folytassanak. Azonban az egészségéért, annak megóvásáért mindenki maga a felelős.

A projekt célja

A projekt átfogó célja a Baktalórántházai lakosság mentális egészségi állapotának javítása, a betegséggel járó anyagi kockázat elleni védelem, a lakosság életminőségének javítása, elégedettségének növelése, valamint az egyenlőtlenségek csökkentése. Ez által a közösség egészségkultúrájának fejlesztése, a mentális egészséget támogató viselkedés elterjesztése.

A járásban élő lakosság egészségi állapotának javulása, illetve a jelen fejlesztés járuljon hozzá az ország átfogó

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

népegészségügyi hálózatának kialakításához, és ezen keresztül a Baktalórántházai járásban élő lakosság egészségtudatosságának növeléséhez, egészségkultúrájának javításához és a krónikus nem-fertőző betegségek megelőzéséhez a területi egyenlőtlenségek csökkentésével.

A projekt által végzett tevékenységek

- Alapvető primer prevenciók célú szolgáltatások nyújtása a járás lakosai számára (pl.: információnyújtás, tájékoztatás, figyelemfelhívás)
- A lelki egészséggel kapcsolatos prevenciók előadás tartása a helyi oktatási intézményekben.
- Szülőklub: Baktalórántháza és Ófehértó helyszíneken, havonta két alkalommal. A tevékenység célja: Az élet kezdet folyamatok mentális egészség támogatása (családtervezés, fogamzás, várandósság, a magzat és a szülők kapcsolata, a családközpontú szülés/születés, majd az ezt követő érzékeny kötődési életszakasz, a szülővé válás, a kompetens szülőség és a harmonikusszülő- csecsemő/gyermek kapcsolat kialakulása és fejlődése).
- Önszorgató támogató csoport: A csoport célja: Normatív és akcidentális krízisek (életátmenetek, gyász, családi problémák, munkahelyi problémák, munkanélküliség) csoportos formában való támogatása, életvezetési és alkalmazkodási nehézségek kialakulásának megelőzése.
- Életkészség tréning: Az Életkészség tréning programjának célja a stresszel való megküzdési képesség fejlesztése, a személyes hatékonyság növelése.
- Kiegészítő-prevenciók tréning: A Kiegészítő-prevenciók tréning során a résztvevők

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

megismerhetik a kiégés jellemzőit, okait, valamint annak folyamatát. Ezek az ismeretek segíthetik a kiégés jelenségének felismerését, mind önmaguk, mind a környezetükben lévő emberek körében.

- Képzés a depresszió és öngyilkossági veszély megelőzésére
- Egészségnap

Elvárt eredmények

A projekt folyamán elvárt cél többek között a lakosság egészség tudatának a */mentális egészség területén/* pozitív irányba való kialakítása, és egyben a felelős egészségmagatartás elmélyítése. Ha ez a cél a projekt eredményeként kimutatható, és alátámasztható módon igazolni tudjuk, akkor várhatóan hatással lesz a munkaerő-piaci reintegrációjukra is.

A célcsoport esetében kiemelt figyelmet szentelünk a hátrányos helyzetű családokra. Kihasználjuk az együttműködésekben fakadó lehetőségeket és a szakemberek komplex segítségét ezen célcsoportok elérése érdekében.

A program a hatékony kommunikáció és a szervezett

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

együttműködés révén biztosítja, hogy a lakosság minden olyan információ birtokában legyen, amely a mentális egészség megőrzését, a lehetséges prevenciók programok elérhetőségét kínálja. Hosszú távon csökken a mentális betegségek miatti keresett kiesés, és munkaképtelenség.

Kapcsolat

Kistérségi Járóbeteg – Szakellátó Központ EFI

4561 Baktalórántháza, Zöldfa utca 10.

Telefon: 06 (42) 552 – 050 /104-es mellék

Honlap: <http://www.efi.baktajarobeteg.hu/>

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.